

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Protocol Operationeel Flexibel Peilbeheer

Eindrapportage

Datum	7 februari 2019
Status	Definitief

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat Midden Nederland
Informatie	Protocol Operationeel Flexibel Peilbeheer
Telefoon	088-797 3700
Fax	088-797 3701
Uitgevoerd door	INFRAM, mobiliteit, Ruimte en Water
Opmaak	RWS MN
Datum	7 februari 2019
Status	definitief
Versienummer	1.0

Inhoud

1	Inleiding & achtergrond	2
1.1	Aanleiding: peilbesluit IJsselmeergebied	2
1.2	Doel: duidelijke invulling werkwijze en samenwerking flexibel peilbeheer	2
1.3	Afbakening van dit protocol	3
1.4	Status van dit protocol	3
1.5	Actualisatie	3
1.6	Leeswijzer	4
1.7	Achtergrond: flexibel peilbeheer IJsselmeergebied	4
2	Betrokken partijen en samenwerking	9
2.1	Rollen en verantwoordelijkheden bij flexibel peilbeheer IJsselmeergebied	9
2.2	Afwijken van het protocol	11
2.3	Opschaling	11
3	Operationeel flexibel peilbeheer – sturing en werkwijze	13
3.1	Normaal beoogd peilbeheer – structurele peilcomponent	13
3.2	Winterperiode	13
3.2.1	Zomerperiode	14
3.2.2	Overgang van zomer- naar winterpeil en v.v. (oktober & maart)	14
3.3	Variabele peilcomponenten – algemene uitgangspunten en werkproces	14
3.4	Variabele peilcomponent A – Voorjaarsopzet	16
3.5	Variabele peilcomponent B – Vasthouden buffervoorraad na voorjaarsopzet	18
3.6	Variabele peilcomponent C – Opnieuw creëren buffervoorraad	20
3.7	Variabele peilcomponent D – Inzetten buffervoorraad	21
3.8	Variabele peilcomponent E – Langer vasthouden zomerpeil	22
	Lijst van afkortingen	24

1 Inleiding & achtergrond

1.1 Aanleiding: peilbesluit IJsselmeergebied

Op 14 juni 2018 is het peilbesluit IJsselmeergebied door de minister van Infrastructuur en Waterstaat ondertekend. Met dit peilbesluit wordt Flexibel Peilbeheer op het IJsselmeergebied mogelijk gemaakt. Dit houdt in dat het peilverloop door het jaar heen meer variatie kent en dat de beheerder van de meren in het IJsselmeergebied, Rijkswaterstaat Midden-Nederland Noord, binnen een in het peilbesluit vastgestelde bandbreedte mag afwijken van het normaal beoogde peilverloop als hier aanleiding toe is.

Artikel 4 in het peilbesluit bepaalt dat Rijkswaterstaat een protocol opstelt voor flexibel peilbeheer, dat binnen een jaar na vaststelling van het peilbesluit wordt vastgesteld. Dit protocol wordt opgesteld gehoord hebbende de waterschappen en bevat de sturingsprincipes voor het operationeel peilbeheer in IJsselmeer, Markermeer en Veluwerandmeren.¹ Uitvoering van het peilbesluit kan plaatsvinden nadat dit protocol is vastgesteld (Algemene Toelichting op peilbesluit, paragraaf 5.1).

1.2 Doel: duidelijke invulling werkwijze en samenwerking flexibel peilbeheer

Doel van dit protocol is het beschrijven van de sturingsprincipes voor het operationeel peilbeheer in het IJsselmeergebied. In voorgaande jaren zijn deze reeds uitgewerkt voor de structurele en variabele peilcomponenten van het flexibel peilbeheer, waarbij rondom de variabele peilcomponenten een werkwijze met betrokkenheid van de rond het IJsselmeergebied betrokken waterschappen is vormgegeven. De sturingsprincipes voor de inzet van pompen worden nader uitgewerkt en toegevoegd aan het protocol wanneer de pompen op de Afsluitdijk worden gerealiseerd.

Het protocol draagt hiermee bij aan de doelen van het peilbesluit en geeft invulling aan hoe omgegaan wordt met de in het peilbesluit meegegeven randvoorwaarden voorafgaand aan variabele peilcomponenten. Zo dient het onder meer het belang van waterveiligheid, het voorkomen van grote wateroverlast rondom de voorjaarsopzet en het borgen van de zoetwatervoorraad. Daarnaast onderschrijft het protocol het belang van goede samenwerking tussen betrokken partijen door deze samenwerking en werkprocessen te benoemen.

Rijkswaterstaat legt deze sturingsprincipes en werkwijze van operationeel flexibel peilbeheer vast en publiceert deze op internet, zodat het protocol voor een ieder kenbaar en toegankelijk is. Dit draagt bij aan transparantie over de werkwijze rondom flexibel peilbeheer op het IJsselmeergebied.

---

¹ Artikel 4 peilbesluit "De sturingsprincipes voor het operationeel peilbeheer in IJsselmeer, Markermeer en Veluwerandmeren worden door Rijkswaterstaat, gehoord hebbende alle betrokken waterbeheerders, vastgelegd in een protocol. Dit protocol wordt binnen een jaar na inwerkingtreding van dit peilbesluit vastgesteld."

1.3 Afbakening van dit protocol

Dit protocol beschrijft de werkwijze van Rijkswaterstaat Midden-Nederland als beheerder van het IJsselmeergebied rondom flexibel peilbeheer IJsselmeergebied. Het gaat hierbij om de sturingsprincipes en werkwijze van Rijkswaterstaat en de samenwerking met andere waterbeheerders in het IJsselmeergebied. Het protocol geldt in situaties waarin sprake is van niet-calamiteuze en niet-crisissituaties.

Dit protocol gaat uit van de situatie waarin nog geen pompen op de Afsluitdijk zijn gerealiseerd (tot 2022). Sturingsprincipes en mogelijke veranderingen in werkprocessen als gevolg van de komst van pompen in de Afsluitdijk worden, wanneer deze gereed zijn, bij toekomstige actualisaties van dit protocol meegenomen.

1.4 Status van dit protocol

Dit protocol heeft de status van een voor ieder toegankelijk document van Rijkswaterstaat Midden-Nederland als verantwoordelijk waterbeheerder van het IJsselmeer, Markermeer en Randmeren.

Het protocol is opgesteld door de werkgroep OFP als onderdeel van het project OFP/SWM IJsselmeergebied. Vanuit dit project is het aangeboden aan de HID van Rijkswaterstaat Midden-Nederland. Deze heeft vervolgens in de IJsselmeergroep de waterschappen om advies gevraagd op het protocol. De adviezen vanuit de waterschappen zijn meegewogen in de definitieve versie van dit protocol. Hiermee is voldaan aan de in het peilbesluit opgenomen eis dat het protocol wordt vastgesteld, gehoord hebbende alle betrokken waterbeheerders.

Dit protocol is geldig nadat het is vastgesteld door de HID van Rijkswaterstaat Midden-Nederland en wordt gepubliceerd op internet, zodat het protocol voor eenieder kenbaar en toegankelijk is.

1.5 Actualisatie

Het peilbesluit wordt geïmplementeerd via "lerend implementeren". Dit betekent dat de sturingsprincipes zoals deze in het peilbesluit zijn vastgelegd niet veranderen. De wijze van samenwerking en de inhoud van de onderliggende sturingscriteria kunnen wel aangepast worden als gevolg van ervaringen die Rijkswaterstaat en betrokken waterschappen met flexibel peilbeheer IJsselmeergebied opdoen.

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het kortcyclisch evalueren van de in dit protocol beschreven werkwijze en de inhoudelijke sturingscriteria die voor flexibel peilbeheer IJsselmeergebied zijn opgesteld. Rijkswaterstaat betreft daarbij de waterbeheerders die aan het Waterbeheerdersoverleg Noord deelnemen (zie paragraaf 2.1). Waar evaluatieresultaten aanleiding geven tot het aanscherpen van de werkwijze en de sturingscriteria voor flexibel peilbeheer, en wanneer deze aanscherpingen van invloed zijn op de inhoud van dit protocol, worden deze via een actualisatie in dit protocol verwerkt.

Ten tijde van het opstellen van de eerste versie van dit protocol zijn Rijkswaterstaat en waterschappen voornemens gezamenlijk nog een tweetal relevante afsprakendocumenten rondom flexibel peilbeheer en Slim Watermanagement op te stellen. Het gaat hierbij om het Handboek Waterbeheerdersoverleg Noord en een Waterbeheerakkoord IJsselmeergebied (werktitel). De inhoud en afspraken in deze documenten kunnen de aanleiding zijn voor het gedeeltelijk actualiseren van dit protocol. Dit geldt met name voor paragraaf 2.3.

1.6 Leeswijzer

Dit hoofdstuk geeft een inleiding op het protocol (voorgaande paragrafen) en sluit met de hiernavolgende paragraaf af met een beschrijving van de achtergrond van flexibel peilbeheer IJsselmeergebied.

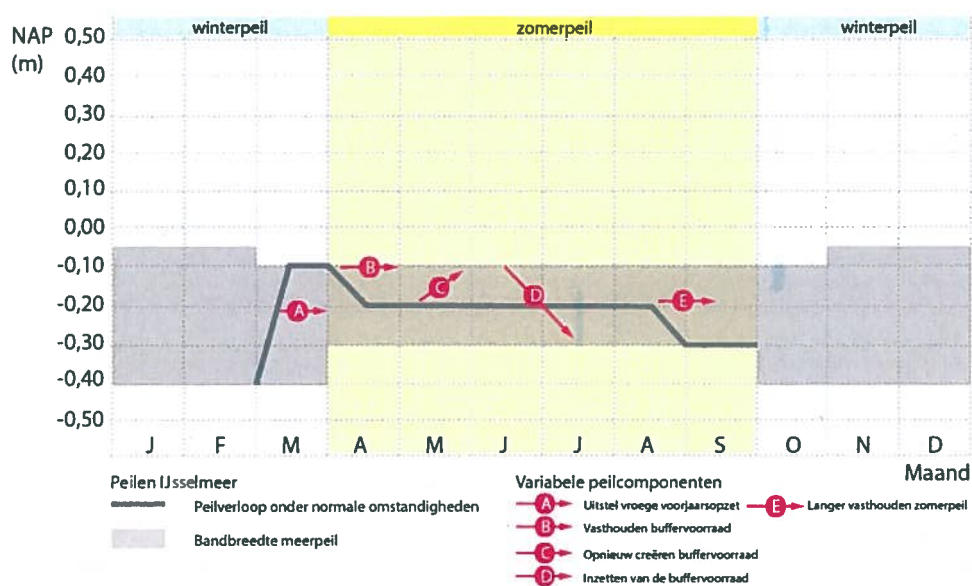
Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de bij het flexibel peilbeheer betrokken partijen en organisatieonderdelen van Rijkswaterstaat en besteedt aandacht aan afwijking van het protocol en de procedure bij het ontbreken van consensus rondom de inzet van variabele peilcomponenten.

Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de sturingsprincipes voor operationeel flexibel peilbeheer. Hierbij wordt eerst aandacht besteed aan de structurele peilcomponenten en vervolgens aan de variabele peilcomponenten, sturingscriteria, werkprocessen en betrokken partijen en organisatieonderdelen.

1.7 Achtergrond: flexibel peilbeheer IJsselmeergebied

Het peilbesluit IJsselmeergebied introduceert voor de Rijkswateren in het IJsselmeergebied het flexibel peilbeheer. Dit flexibel peilbeheer bestaat uit een bandbreedte waarbinnen het peil op de meren mag variëren, met daarbij een structurele peilcomponent (het beoogde peilverloop in een normaal jaar) en een aantal variabele peilcomponenten die al dan niet worden ingezet, afhankelijk van de situatie in het betreffende jaar. De inzet van deze variabele peilcomponenten is gebonden aan uitgangspunten, afwegingen en randvoorwaarden die in het peilbesluit zijn geformuleerd (Artikel 3; Algemene Toelichting paragraaf 4.3). De variabele peilcomponenten² zijn weergegeven in onderstaande figuur 1.

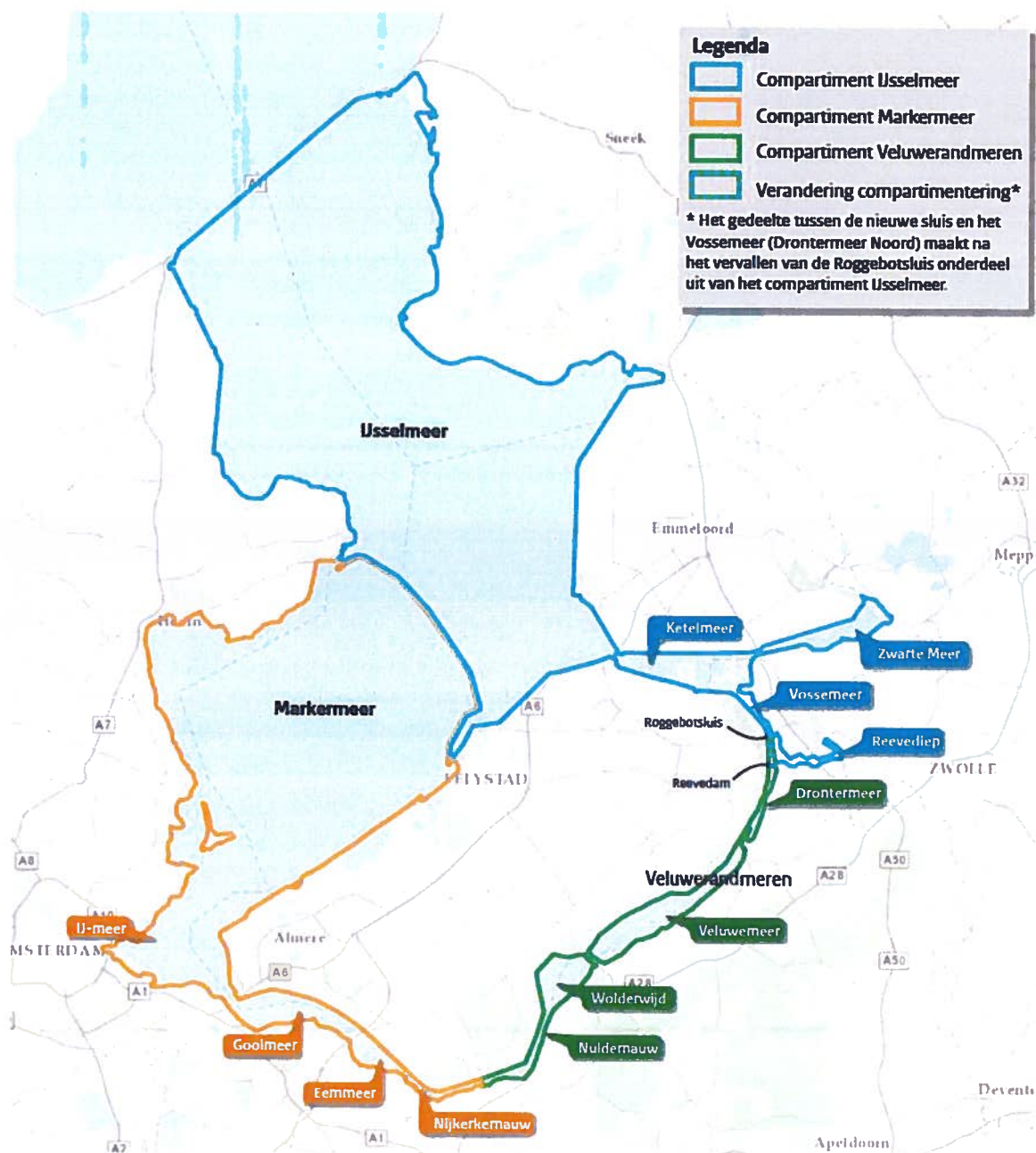
² In onderliggende rapportages en bij veel bij het flexibel peilbeheer betrokken partijen wordt veelal gesproken over 'keuzemomenten' in plaats van variabele peilcomponenten. Vanwege het aansluiten van dit protocol bij het Peilbesluit IJsselmeergebied is ervoor gekozen om telkens te spreken over variabele peilcomponenten.

Figuur 1: Overzicht variabele peilcomponenten A t/m E voor het IJsselmeer

Het IJsselmeergebied bestaat uit drie hydrologische compartimenten, te weten het IJsselmeer, het Markermeer en Veluwerandmeren. Deze compartimenten zijn weergegeven in figuur 2 op de volgende pagina. De uitwerking van het flexibel peilbeheer is voor elk van deze compartimenten verschillend. De grootste vernieuwing bestaat uit:

- de introductie van een bandbreedte waarbinnen het peil (onder voorwaarden) kan variëren;
- de introductie van een vroegere en hogere voorjaarsopzet in het IJsselmeer en Markermeer;
- de mogelijkheid om in de zomer het peil in IJsselmeer en Markermeer op te zetten t.b.v. het creëren van een zoetwaterbuffer, en
- het eerder in het jaar stapsgewijs uitzakken van het peil in het IJsselmeer en Markermeer.

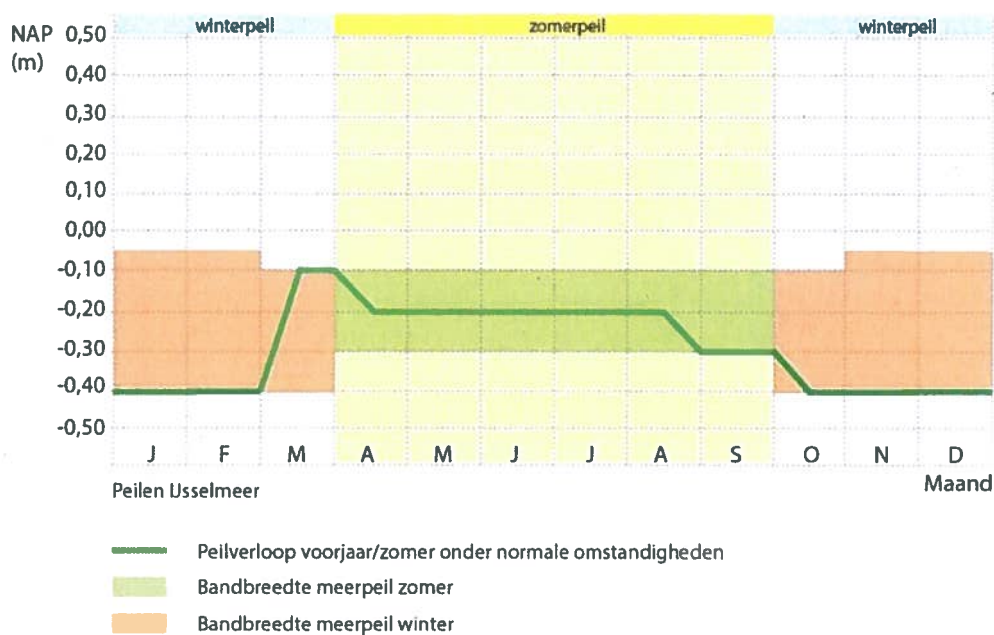
Figuur 2: Hydrologische compartimenten in het IJsselmeergebied en de wateren die hier onderdeel van vormen (Bron: Peilbesluit IJsselmeergebied, 2018).

In tabel 1 op de volgende pagina zijn de peilcomponenten en bandbreedtes voor de verschillende hydrologische compartimenten kort samengevat, gevolgd door figuren 3,4 en 5 die per compartiment het beoogde nieuwe peilverloop en de bandbreedtes aangeeft.

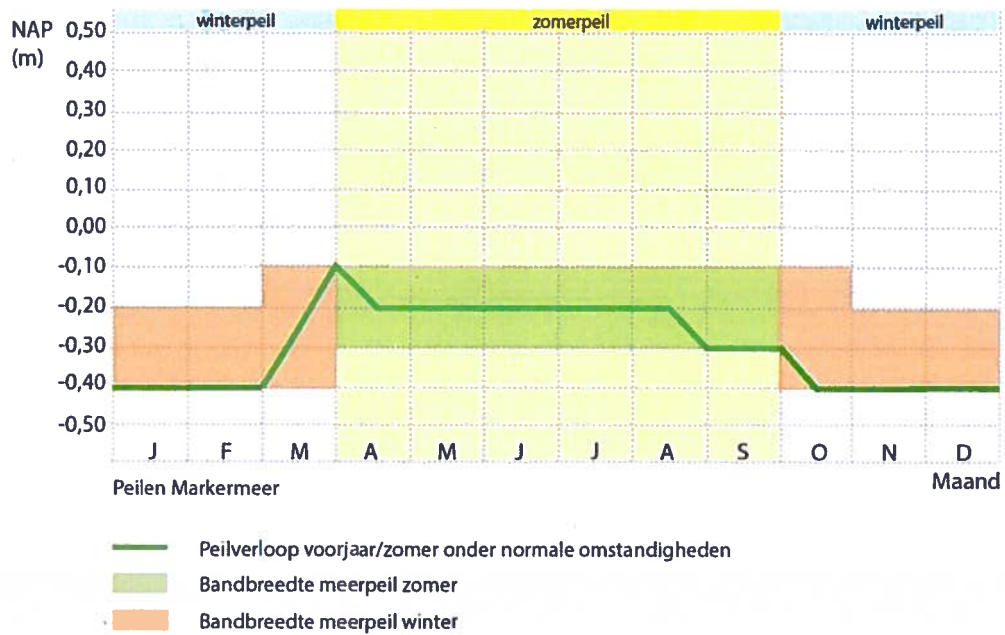

Tabel 1: Peilcomponenten en bandbreedtes voor de verschillende compartimenten (Bron: Peilbesluit IJsselmeergebied, 2018).

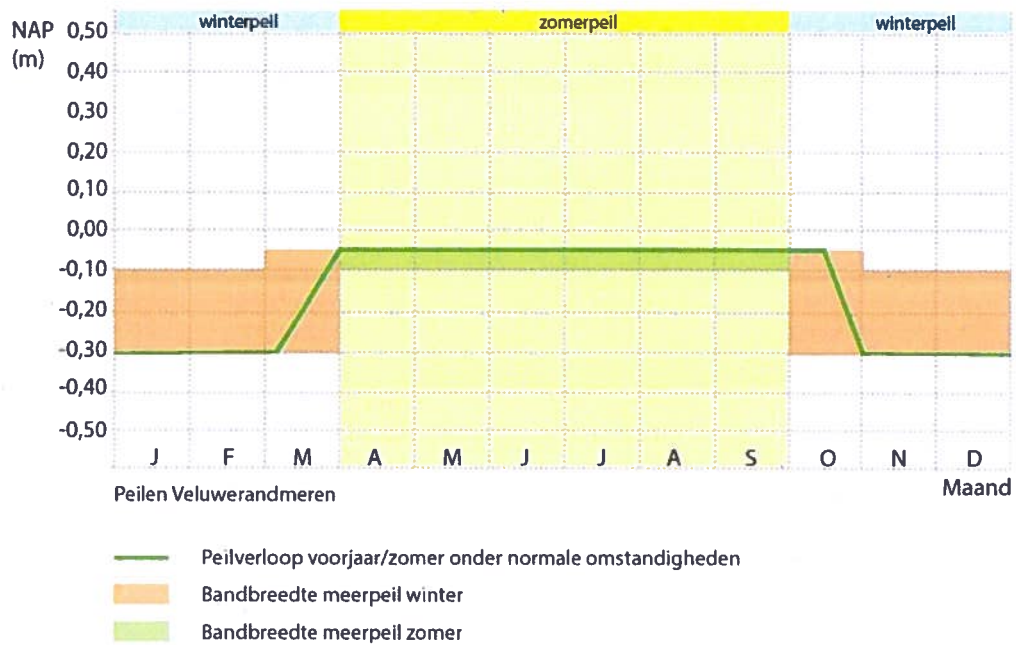
Compartiment	Structurele peilcomponent	Variabele peilcomponenten	Bandbreedte zomer	Bandbreedte winter	Overgangperiode maart & oktober
IJsselmeer	Beoogd winterpeil: -0,40 m NAP Beoogd zomerpeil: -0,20 m NAP	A t/m E	-0,30 tot -0,10 m NAP	-0,40 tot -0,05 m NAP	-0,40 tot -0,10 m NAP
Markermeer	Beoogd winterpeil: -0,40 m NAP Beoogd zomerpeil: -0,20 m NAP	A t/m E	-0,30 tot -0,10 m NAP	-0,40 tot -0,20 m NAP	-0,40 tot -0,10 m NAP
Veluwerandmeren	Beoogd winterpeil: -0,30 m NAP Beoogd zomerpeil: -0,05 m NAP	Niet van toepassing	-0,10 tot -0,05 m NAP	-0,30 tot -0,10 m NAP	-0,30 tot -0,05 m NAP

Figuur 3: Beoogd peilverloop en bandbreedtes voor hydrologisch compartiment IJsselmeer.

Figuur 4: Beogd peilverloop en bandbreedtes voor hydrologisch compartiment Markermeer.

Figuur 5: Beogd peilverloop en bandbreedtes voor hydrologisch compartiment Veluwerandmeren.

2 Betrokken partijen en samenwerking

2.1 Rollen en verantwoordelijkheden bij flexibel peilbeheer IJsselmeergebied

Bij het peilbeheer in het IJsselmeergebied zijn verschillende onderdelen van Rijkswaterstaat en verschillende regionale waterbeheerders betrokken. Dit hoofdstuk beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van deze partijen.

De betrokken partijen zijn:

- De tactisch peilbeheerder van RWS-MNN
- De operationeel peilbeheerders van RWS-VWM-CMIJ
- De sluismeesters van RWS-VWM-bediening
- Het Waterbeheerdersoverleg Noord
- De experts en adviseurs van RWS-WMCN
- Het team dat verantwoordelijk is voor de monitoring van effecten van het peilbesluit.

Tactisch peilbeheerder: RWS Midden Nederland (RWS-MNN)

De tactisch peilbeheerder is verantwoordelijk voor het waterkwantiteitsbeheer (peilbeheer, de waterverdeling en doorspoeling van de Rijkswateren t.b.v. de waterkwaliteit) in het beheergebied van RWS Midden Nederland District Noord(IJsselmeergebied) met als doel in het peilbesluit vastgelegde peilbeheer te realiseren. De tactisch peilbeheerder *informeert* de waterschappen bij de inzet van variabele peilcomponenten. De tactisch peilbeheerder *vraagt advies* aan het Waterbeheerdersoverleg Noord voorafgaand aan peilwijzigingen bij de voorjaarsopzet én voorafgaand aan peilwijzigingen waarbij de boven-/onderkant van de bandbreedte zoals vastgelegd in het peilbesluit naar verwachting worden behaald. In welke gevallen dit gebeurt, is nader beschreven in hoofdstuk 3.

Operationeel peilbeheerder: RWS Verkeer en watermanagement (RWS-VWM-CMIJ)

Het operationeel peilbeheer wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat VWM-bediening, de Centrale Meldpost IJsselmeergebied (CMIJ) stuurt dit centraal aan in het IJsselmeergebied. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het peilbeheer in het IJsselmeergebied en het aansturen van de sluismeesters van de sluizen middels spui-opdrachten. Wel kan een sluismeester anders handelen als de veiligheid van mensen en of het object niet door de sluismeester kunnen worden gegarandeerd vanuit de bediening. De tactisch peilbeheerder geeft de operationeel peilbeheerder opdracht voor de uitvoering van het peilbeheer en geeft randvoorwaarden mee.

De operationeel peilbeheerder stelt de dagelijkse spui-pompopdrachten op. Hij/zij is verantwoordelijk voor het monitoren van de meerpeilen en de factoren die hiermee samenhangen. Het doel bestaat steeds uit het realiseren van het beoogd peilverloop (een randvoorwaarde) zoals aangegeven door de tactisch peilbeheerder.

Waterbeheerdersoverleg Noord

In het Waterbeheerdersoverleg Noord (WBO Noord) zijn de tactisch peilbeheerders van RWS en de waterschappen vertegenwoordigd die voor aan- en/of afvoer van water van het IJsselmeergebied afhankelijk zijn. Het gaat hierbij om Wetterskip Fryslân, waterschappen

Noorderzijvest, Hunze & Aa's, Vechtstromen, Drents-Overijsselse Delta, Vallei & Veluwe, Zuiderzeeland en Amstel, Gooi & Vecht en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het WBO Noord komt in ieder geval twee maal per jaar fysiek bijeen. Eenmaal voorafgaand aan de voorjaarsopzet (tweede helft februari) en eenmaal in het najaar. Gedurende de rest van het jaar hebben leden van het WBO Noord daar waar nodig online of fysiek contact rondom de inzet van variabele peilcomponenten.

Het WBO Noord heeft voor de uitvoering van flexibel peilbeheer op het IJsselmeergebied een adviesfunctie, waarbij met name de voorjaarsopzet in verband met veiligheid en regionale wateroverlast een hoge prioriteit heeft.

Voorafgaand aan de voorjaarsopzet brengt het WBO Noord altijd advies uit aan de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN. Daarnaast geeft het WBO Noord advies wanneer de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN voornemens is de meerpeilen zodanig aan te passen dat de boven-/onderkant van de bandbreedte zoals vastgelegd in het peilbesluit naar verwachting wordt behaald. Bij de andere variabele peilcomponenten en afwijking van het normaal beoogd peilverloop die hiermee samenhangen wordt het WBO Noord door de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN geïnformeerd.

Het WBO Noord geeft in alle gevallen waarin advies wordt gevraagd door de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN advies voorafgaand aan de voorgenomen peilwijziging. Daarnaast kan het WBO Noord ook ongevraagd advies geven.

Rijkswaterstaat Watermanagement Centrum Nederland (WMCN).

De tactisch peilbeheerder kan advies inwinnen bij het watermanagement centrum (WMCN), over de waterstanden, overstromingsdreiging, watertekorten en waterkwaliteit. Als een crisissituatie dreigt of er sprake is van een crisissituatie adviseert de landelijke coördinatiecommissie en/of het Regionaal Droogte Overleg Noord (RDO-Noord) de tactisch peilbeheerder. Vanuit het watermanagement centrum coördineert de commissie de berichtgeving. In geval van overstroming, is dat de landelijke coördinatiecommissie overstromingsdreiging (LCO). In geval van droogte, is dat de landelijke coördinatiecommissie waterverdeling (LCW).

Monitoring effecten peilbesluit: RWS Midden-Nederland

Rijkswaterstaat Midden-Nederland laat de effecten van het peilbesluit monitoren. Daarbinnen monitort zij het gerealiseerde peil en het peilverloop. Om deze taak goed uit te kunnen voeren ontvangt het team dat verantwoordelijk is voor de monitoring bericht van elke peilwijziging die samenhangt met besluiten van de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN voorafgaand aan de variabele peilcomponenten.

2.2 Afwijken van het protocol

Afwijken van het protocol en de werkwijze van het uitvoeren van het peilbesluit is in principe niet gewenst, maar kan in sommige gevallen wel voorkomen. Bij de besluitvorming voorafgaand aan de voorjaarsopzet dient er niet te worden afgeweken van het protocol, afwijking leidt mogelijk tot risico's voor wateroverlast en waterveiligheid. Het gemotiveerd afwijken van het protocol in andere gevallen, is alleen mogelijk onder de voorwaarde dat de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN de afwijking motiveert en zo snel mogelijk meldt bij de waterschappen en andere relevante organisaties. Bovendien documenteert de tactisch peilbeheerder deze afwijking in het Logboek peilbeheer IJsselmeergebied, een intern werkdocument van RWS dat ook ten behoeve van de evaluatie van flexibel peilbeheer IJsselmeergebied kan worden ingezet.

Daarnaast kunnen crisis- en calamiteitensituaties aanleiding geven voor het afwijken van hetgeen in dit protocol is vastgelegd. Paragraaf 5.6 van de toelichting in het peilbesluit beschrijft dat wanneer sprake is van crisissituatie het peilbesluit niet geldt: *"Bij dreigende extreme situaties als gevolg van overstromingsdreiging, watertekort of waterverontreiniging komen de landelijke coördinatiecommissies in actie. Besluitvorming naar aanleiding van adviezen van deze commissies kunnen aanleiding geven tot afwijking van bepalingen in dit peilbesluit."*

Doordat in dergelijke situaties opgeschaald wordt naar andere overlegorganen, geldt in dergelijke situaties dit protocol niet of wordt het op aspecten overruled.

Of sprake is van een crisissituatie droogte wordt bepaald aan de hand van het landelijk draaiboek waterverdeling en droogte. Voorliggend protocol is geldig tenzij de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) in functie is en besluiten over waterverdeling in het IJsselmeergebied genomen worden door het Management Team Water (MTW). In een dergelijke situatie geldt het landelijk draaiboek waterverdeling en droogte, waarbij eveneens de waterschappen en andere belanghebbenden een rol hebben. Voor een beschrijving hiervan wordt verwezen naar het draaiboek waterverdeling en droogte.

2.3 Opschaling

Wanneer sprake is van crisis- of calamiteitensituaties of bij essentiële meningsverschillen voorafgaand aan de variabele peilcomponenten in flexibel peilbeheer kan sprake zijn van afwijkende procedure.

Wanneer sprake is van een crisis- of calamiteitensituatie zoals gedefinieerd in de toelichting op het peilbesluit paragraaf 5.6. doordat in dergelijke situatie is opgeschaald naar de landelijke coördinatiecommissies leidt dit tevens tot afwijkingen van de werkwijze in voorliggend protocol. Dit is nader beschreven in de voorgaande paragraaf.

De tweede reden voor afwijking kan liggen in een essentieel verschil van mening voorafgaand aan de variabele peilcomponenten (zie figuur 1) van het flexibel peilbeheer zoals deze in hoofdstuk 3 zijn beschreven en de acceptatie van de gevolgen van het peilbeheer rondom deze variabele peilcomponenten. In dergelijke situaties is het uitgangspunt om op eerst ambtelijk niveau een oplossing te zoeken. Wanneer ambtelijk

overleg geen oplossing biedt, kan geëscaleerd worden naar bestuurlijk niveau. Rijkswaterstaat hanteert hierbij de volgende escalatielijnen en zoekt telkens op gelijkwaardig niveau contact met andere partijen. Ook vanuit de betrokken regionale waterbeheerders kan escalatie plaatsvinden. De waterbeheerder Rijkswaterstaat blijft bepalend conform het peilbesluit.

De escalatielijnen zoals Rijkswaterstaat-MNN deze hanteert, is als volgt:

- 1 tactisch peilbeheerder Rijkswaterstaat-Midden-Nederland Noord
- 2 afdelingshoofd district Midden-Nederland Noord
- 3 directeur netwerkmanagement Midden-Nederland
- 4 HID Midden-Nederland

3 Operationeel flexibel peilbeheer – sturing en werkwijze

De Rijkswateren in het IJsselmeergebied worden beheerd door Rijkswaterstaat. Dit hoofdstuk beschrijft de sturingsprincipes, de in het project OFP opgestelde onderliggende sturingscriteria en werkwijze van flexibel peilbeheer op de Rijkswateren in het IJsselmeergebied. In paragraaf 3.1 komt allereerst de structurele component in het peilbeheer aan bod. Paragrafen 3.2 tot en met 3.7 behandelen vervolgens de variabele peilcomponenten uit het peilbesluit IJsselmeergebied. Voor een nadere toelichting op de in de figuren met werkprocessen opgenomen organisaties en organisatieonderdelen wordt voor verdere uitleg verwezen naar hoofdstuk 2.

3.1 Normaal beoogd peilbeheer – structurele peilcomponent

Het normaal beoogd peilbeheer bestaat uit de structurele peilcomponent zoals deze voor de verschillende hydrologische compartimenten in figuren 3 t/m 5 met een groene lijn is getoond. Het gaat hierbij om het beoogde peilverloop in de zomer- en winterperiode en de overgangperiode maart en oktober. De afwijkingen van de structurele peilcomponent door inzet van de variabele peilcomponenten is opgenomen in de volgende paragrafen.

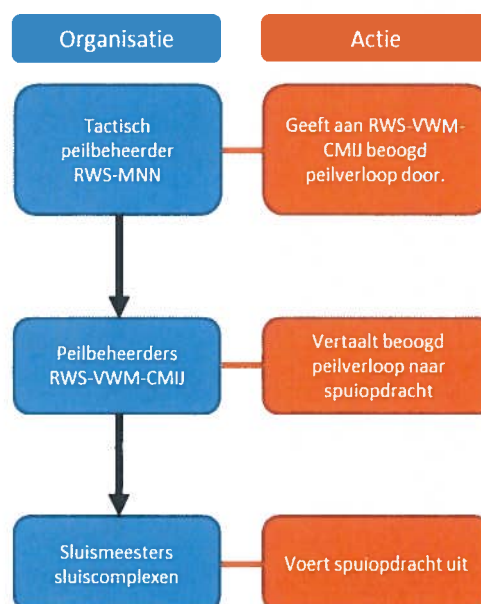
3.2 Winterperiode

Sturingsprincipes voor de winterperiode (november – februari)

In alle hydrologische compartimenten wordt in de winterperiode gestuurd op de onderkant van de in het peilbesluit vastgestelde bandbreedte door te spuien wanneer het kan. Door hoge rivierafvoeren en/of ongunstige spuiomstandigheden kan de onderkant van de bandbreedte niet altijd worden bereikt en gehandhaafd. De sturing in de winterperiode is erop gericht de langjarig gemiddelde winterpeilen op het IJsselmeer (-0,25 m NAP) en Markermeer (-0,33 m NAP) te behouden. Met de realisatie van extra afvoercapaciteit op de Afsluitdijk kan dit langjarig gemiddeld winterpeil ook in de toekomst beter gehandhaafd blijven.

Werkproces winterperiode

Het operationeel peilbeheer vindt plaats door op basis van verwachtingen van wateraanvoer en -afvoer naar de verschillende hydrologische compartimenten waterbalansen op te stellen, die leiden tot het geven van een spui-opdracht door RWS-VWM-CMIJ aan de sluismeesters van de verschillende bij Rijkswaterstaat in het beheer zijnde complexen. Middels het uitvoeren van de spuiopdrachten wordt het beoogd peilverloop volgens de sturingsprincipes gehandhaafd. Het werkproces is schematisch weergegeven in figuur 6.

Figuur 6: werkproces normaal beoogd peilverloop.

3.2.1 Zomerperiode

Sturingsprincipes voor de zomerperiode (april - september)

In het IJsselmeer en Markermeer wordt in normale omstandigheden gestuurd op het handhaven van het beoogde zomerpeil van -0,20 m NAP (tabel 1). In de Veluwerandmeren wordt gestuurd op de bovenkant van de bandbreedte, -0,05 m NAP.

Werkproces zomerperiode

Het operationeel peilbeheer vindt plaats door op basis van verwachtingen van wateraanvoer en -afvoer naar de verschillende hydrologische compartimenten waterbalansen op te stellen, die leiden tot het geven van een spui-opdracht door RWS-VWM-CMIJ aan de sluismeesters van de verschillende bij Rijkswaterstaat in het beheer zijnde complexen. Middels het uitvoeren van de spuiopdrachten wordt het beoogd peilverloop gehandhaafd. Het werkproces is hiermee hetzelfde als het normale werkproces in de winterperiode en is schematisch weergegeven in figuur 6.

3.2.2 Overgang van zomer- naar winterpeil en v.v. (oktober & maart)

De inzet van de overgang van zomer- naar winterpeil en v.v. geeft de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN door aan RWS-VWM-CMIJ. RWS-VWM-CMIJ verwerkt de aanpassing van het beoogde peil in de waterbalansen en daaruit voortkomende spuiopdrachten richting de sluismeesters. Hiervoor geldt hetzelfde werkproces als in de winter- en zomerperiode (figuur 6).

Voor de overgang van winterpeil naar zomerpeil in het IJsselmeer en Markermeer geldt dat dit in principe gebeurt met de vroege voorjaarsopzet. Middels de inzet van variabele peilcomponent A (uitstel vroege voorjaarsopzet, zie paragraaf 3.3) kan hiervan worden afgeweken.

3.3 Variabele peilcomponenten – algemene uitgangspunten en werkproces

Context

Bij de variabele peilcomponenten wordt op basis van de situatie in het betreffende jaar en met in achtneming van de randvoorwaarden en uitgangspunten zoals vastgesteld in het peilbesluit door de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN een afweging gemaakt over het binnen de bandbreedte afwijken van de structurele peilcomponenten.

De verwachtingen rondom weer en waterstanden (en de spui mogelijkheden die hier uit voortkomen) en omstandigheden van de voorafgaande periode zijn hierbij belangrijke componenten voor het bepalen van het handelingsperspectief voorafgaand aan de variabele peilcomponent.

Via het WBO Noord worden regionale waterbeheerders betrokken. Enerzijds door het WBO Noord te informeren en anderzijds door het WBO Noord advies uit te laten brengen aan de tactisch peilbeheerder over de wenselijkheid van het afwijken van de structurele peilcomponenten. Variabele peilcomponenten gelden alleen voor het IJsselmeer en Markermeer. Voor de Veluwerandmeren is geen sprake van variabele peilcomponenten.

Sturingsprincipes, randvoorwaarden en sturingscriteria

In het peilbesluit zijn voor sommige variabele peilcomponenten sturingsprincipes opgenomen. Voor anderen zijn randvoorwaarden opgenomen die in acht moeten worden genomen bij het uitvoeren van operationeel flexibel peilbeheer. In het project OFP hebben Rijkswaterstaat en regionale waterbeheerders deze sturingsprincipes en randvoorwaarden als basis gebruikt om te komen tot een set van sturingscriteria die meewegen bij de inzet van variabele peilcomponenten. De sturingscriteria zijn op hoofdlijnen in dit protocol opgenomen. De inhoudelijke onderbouwing en opzet van de sturingscriteria zijn verder uitgewerkt in het rapport Operationaliseren Flexibel Peilbeheer (Infram, 2017).

Deze sturingscriteria helpen tactisch peilbeheerder en WBO Noord om inzicht te krijgen in de situatie en om tijdig te komen tot een advies (WBO Noord) en besluit (tactisch peilbeheerder RWS-MNN) over het aanpassen van de meerpeilen. In volgende paragrafen wordt per variabele peilcomponent globaal ingegaan op de sturingscriteria. In het kader van het lerend implementeren van het flexibel peilbeheer kan de exacte inhoud van de sturingscriteria in de komende jaren worden aangescherpt. De principes en randvoorwaarden achter sturingscriteria, zoals voorkomen toename waterveiligheidsrisico, blijft te allen tijde overeind.

Tabel 2: Overzicht sturingscriteria per variabele peilcomponent

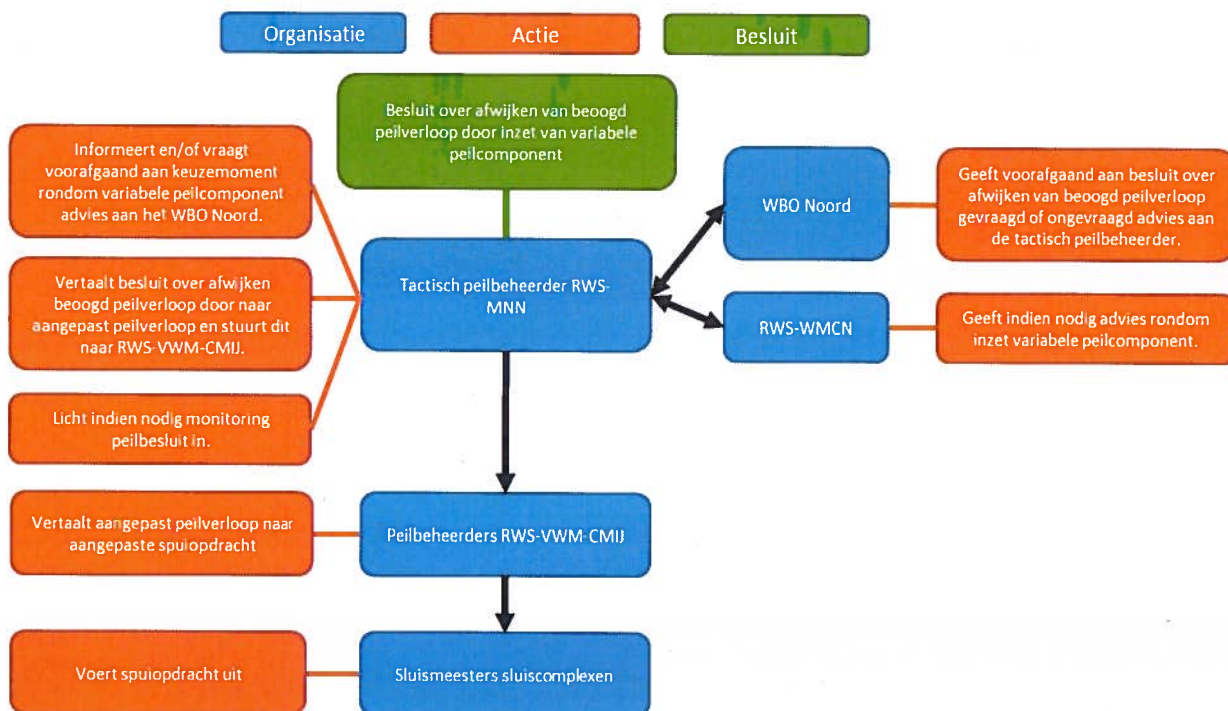
Variabele peilcomponent	Sturingscriteria
A. Vroege voorjaarsopzet	Voorkomen toename waterveiligheidsrisico Signaleren dreigende wateroverlast regionale watersystemen
B. Vasthouden buffervoorraad	Signaleren dreigende droogte
C. Opnieuw creëren buffervoorraad	Signaleren dreigende droogte
D. Inzetten buffervoorraad	n.v.t.
E. Langer vasthouden zomerpeil	Signaleren dreigende droogte

Werkproces

Bij de beslissing om het beoogde peilverloop in het IJsselmeer en/of Markermeer aan te passen, worden verschillende stappen doorlopen en zijn zowel organisatieonderdelen van Rijkswaterstaat als de bij het IJsselmeergebied betrokken regionaal waterbeheerders betrokken. Het globale proces dat bij de variabele peilcomponenten is voorzien staat in figuur 7. Per variabele peilcomponent wordt dit in de volgende paragrafen specifiek ingevuld.

Informatie-uitwisseling

Ter ondersteuning van de besluitvorming en invulling van adviesrollen wordt informatie voorafgaand aan de variabele peilcomponenten en de daarvoor geformuleerde sturingscriteria gedeeld. Zo hebben betrokken partijen op deze manier de beschikking over een gedeelde kennisbasis.

Figuur 7: Globaal werkproces rondom variabele peilcomponenten

3.4 Variabele peilcomponent A – Voorjaarsopzet

Context

De voorjaarsopzet vindt plaats in het IJsselmeer en het Markermeer en start op 1 maart. In het IJsselmeer wordt het peil van 1 tot 16 maart geleidelijk verhoogd van winterpeil naar - 0,10 m NAP, waarna dit peil tot uiterlijk 31 maart gehandhaafd blijft. In het Markermeer wordt het peil in de periode van 1 tot 31 maart geleidelijk opgezet van winterpeil naar - 0,10 m NAP.

Randvoorwaarden uit het peilbesluit

In het peilbesluit artikel 3 zijn verschillende randvoorwaarden gesteld voor de periode waarin de voorjaarsopzet plaatsvindt. De voorwaarden die worden gesteld met betrekking tot de data, duur en bandbreedte waarbinnen de voorjaarsopzet wordt uitgevoerd, zijn ingegeven vanuit het waarborgen van de waterveiligheid en het voorkomen van ernstige wateroverlast in vrij afwaterende (regionale) watersystemen enerzijds, en het in stand houden van voldoende broedareaal voor grondbroeders en moerasbroedvogels anderzijds.

Om de waterveiligheid te borgen en ernstige wateroverlast te voorkomen, kan de voorjaarsopzet worden gestopt, teruggedraaid, uitgesteld of geheel niet plaatsvinden. Bij uitstellen van de voorjaarsopzet mag de piek van de peilopzet in het IJsselmeer niet na 1 april plaatsvinden in verband met het in stand houden van voldoende broedareaal.

Sturingscriteria

Rijkswaterstaat heeft in samenwerking met regionale waterbeheerders sturingscriteria uitgewerkt ter ondersteuning van het besluit om de voorjaarsopzet af te stellen, stop te zetten, terug te draaien of helemaal geen doorgang te laten vinden. Hiermee worden hoogwaterveiligheid en de kans op ernstige wateroverlast, in het IJsselmeergebied en de daarop vrij afwaterende watersystemen niet toe te laten nemen, geborgd.

Het sturingscriterium voor waterveiligheid signaleert of er sprake is van mogelijke waterveiligheidsrisico's. Dit gebeurt op basis van meerdaagse weersverwachtingen die als input dienen voor modelberekeningen van het waterstandsverloop in het IJsselmeergebied. Wanneer vastgestelde alarmeringswaarden worden overschreden wordt de voorjaarsopzet uitgesteld, stopgezet, teruggedraaid of vindt deze in het geheel niet plaats. Het besluit hiertoe wordt mede vormgegeven door advies van het waterbeheerdersoverleg (zie volgende alinea's).

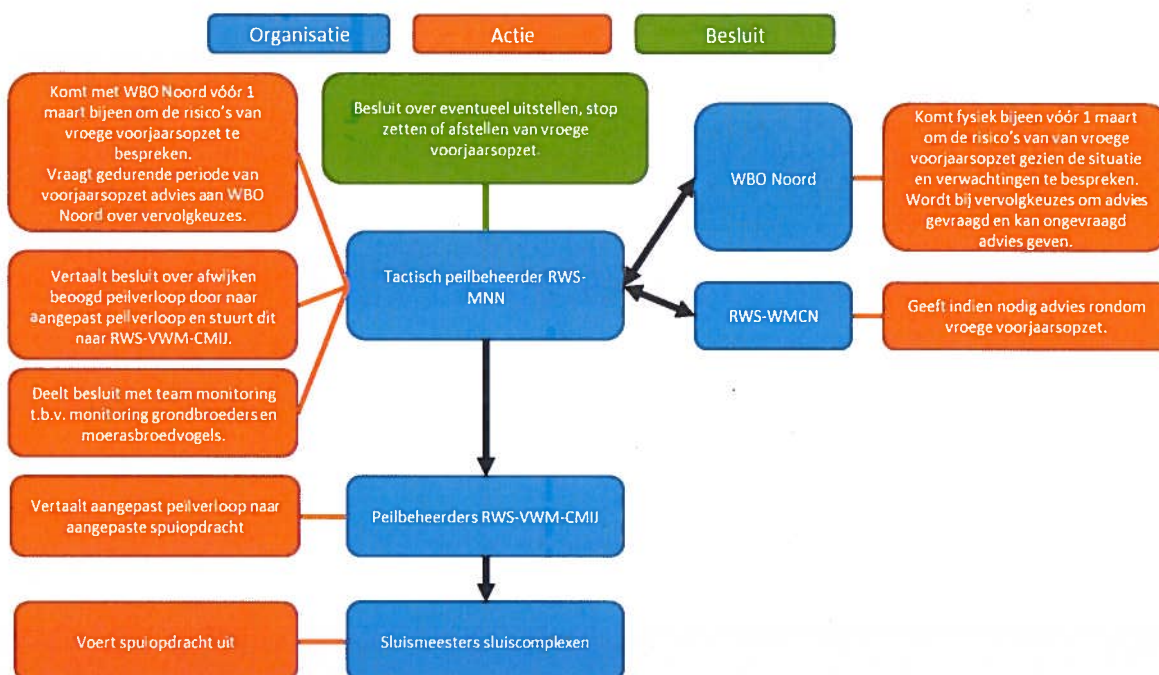
Het sturingscriterium voor ernstige dreigende wateroverlast bevat verschillende indicatoren die gelden als signaalfunctie voor benodigd overleg tussen tactisch peilbeheerder en regionaal waterbeheerders. Het gaat hierbij om indicatoren voor dreigende regionale wateroverlast voor waterschappen met vrij afvoerende watersystemen (Drents-Overijsselse Delta, Vallei & Veluwe en Amstel, Gooi en Vecht). Naar aanleiding van advies van deze waterschappen en WBO Noord kan de tactisch peilbeheerder besluiten de voorjaarsopzet uit te stellen, stop te zetten, niet plaats te laten vinden of terug te draaien.

Werkproces

Het werkproces is weergegeven in figuur 8. De tactisch peilbeheerder en regionale waterbeheerders komen elk jaar vóór 1 maart fysiek bij elkaar om de mogelijkheid van de voorjaarsopzet tot -0,10m NAP te bespreken. Dit doen zij op basis van de actuele situatie gecombineerd met verwachtingen en modelberekeningen. Het WBO Noord brengt advies uit aan de tactisch peilbeheerder, die vervolgens een besluit neemt over het instellen van het afwijken van het beoogd peilverloop.

Naast dit fysieke overleg wordt gedurende de maand maart het WBO Noord door de tactisch peilbeheerder om advies gevraagd voorafgaand aan vervolgkeuzes rondom de voorjaarsopzet, als deze aan de orde zijn als gevolg van de signalering vanuit de verschillende hiervoor opgestelde sturingscriteria.

Naast dat het WBO Noord advies geeft naar aanleiding van een adviesvraag van de tactisch peilbeheerder, kan het WBO Noord ook ongevraagd advies uitbrengen aan de tactisch peilbeheerder als vanuit het WBO Noord de wens bestaat om, gegeven de situatie, af te wijken van het beoogde peilverloop.

Figuur 8: Werkproces variabele peilcomponent A - Voorjaarsopzet

In alle gevallen geeft de tactisch peilbeheerder de besluiten rondom de voorjaarsopzet door aan het WBO Noord, de peilbeheerders van RWS-VWM-CMIJ en het team dat verantwoordelijk is voor monitoring van het effect van het peilbesluit op onder meer grondbroeders en moerasbroedvogels.

3.5 Variabele peilcomponent B – Vasthouden buffervoorraad na voorjaarsopzet

Context

Het na de voorjaarsopzet uitzakken naar normaal beoogd zomerpeil, vindt plaats in het IJsselmeer en Markermeer, in de periode van 1 tot 15 april. Het beoogd zomerpeil in beide compartimenten is -0.20 m NAP. In geval van dreigende droogte kan ervoor gekozen worden de buffervoorraad te behouden door het meerpeil in het IJsselmeer en Markermeer op -0,10 m NAP te handhaven in plaats van uit te zakken naar het normaal beoogd zomerpeil.

Randvoorwaarden uit het peilbesluit

In het peilbesluit artikel 3 is voor deze variabele peilcomponent als randvoorwaarde meegegeven dat het meerpeil in de periode van 1 april tot 15 augustus niet langer dan maximaal twee weken op -0,10 m NAP mag worden gehandhaafd. Dit vanwege de toenemende kans dat nesten van grondbroeders en moerasbroedvogels wegspoelen. Als naar het oordeel van de waterbeheerder van het hoofdwatersysteem (in dit geval RWS-MNN) sprake is van extreme droogte, kan deze periode worden verlengd.

Sturingscriterium

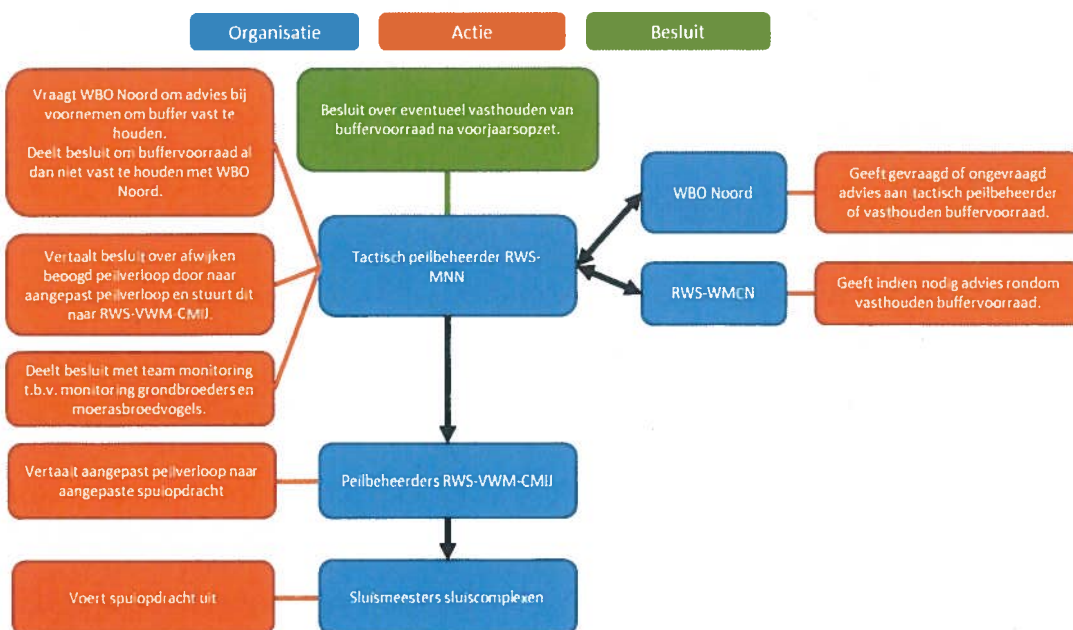
Rijkswaterstaat heeft in samenwerking met regionale waterbeheerders sturingscriteria uitgewerkt. Bij de variabele peilcomponent 'vasthouden buffervoorraad' gaat het om één sturingscriterium. Dit sturingscriterium helpt bij de afweging om de buffervoorraad vast te houden en daarmee het uitzakken naar het beoogd zomerpeil uit te stellen.

Alleen in geval van dreigende droogte is het van belang een buffervoorraad ter beschikking te hebben en het meerpeil na de vroege voorjaarsopzet op -0,10 m NAP te handhaven. Het sturingscriterium voor deze variabele peilcomponent signaleert of er sprake is van een dreigende droogte. Op basis van de verwachtingen van wateraanvoer en watervraag krijgen tactisch peilbeheerder van RWS-MNN en WBO Noord tijdig een signaal, zodat (waar nodig) overleg en besluitvorming plaats kan vinden over de wenselijkheid om het meerpeil op -0,10 m NAP te handhaven.

Werkproces

Het werkproces is weergegeven in figuur 9. Wanneer de tactisch peilbeheerder bij dreigende droogte voornemens is de variabele peilcomponent in te zetten en het meerpeil op -0,10 m NAP wil houden, informeert hij het WBO Noord en vraagt hierover het WBO Noord advies. Het WBO Noord brengt advies uit aan de tactisch peilbeheerder, die vervolgens een besluit neemt over het afwijken van het normaal beoogd peilverloop. Naast dat het WBO Noord advies geeft naar aanleiding van een adviesvraag van de tactisch peilbeheerder, kan het WBO Noord ook ongevraagd advies uitbrengen aan de tactisch peilbeheerder als vanuit het WBO Noord de wens bestaat om, gegeven de situatie, af te wijken van het beoogde peilverloop.

De tactisch peilbeheerder informeert het WBO Noord, de peilbeheerders van RWS-VWM-CMIJ en het team dat verantwoordelijk is voor de monitoring over het genomen besluit over het afwijken van het beoogd peilverloop.

Figuur 9: Werkproces variabele peilcomponent B – Vasthouden buffervoorraad na voorjaarsopzet

3.6 Variabele peilcomponent C – Opnieuw creëren buffervoorraad

Context

In de zomerperiode is het beoogde meerpeil op het IJsselmeer en Markermeer -0.20 m NAP. In geval van dreigende droogte kan de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN ervoor kiezen de variabele peilcomponent 'opnieuw creëren buffervoorraad' in te zetten. Door het peil op te zetten tot maximaal -0,10 m NAP wordt een buffervoorraad gecreëerd die ingezet kan worden om te voldoen aan de zoetwatervraag.

Randvoorwaarden uit het peilbesluit

In het peilbesluit artikel 3 is voor deze variabele peilcomponent als randvoorwaarde meegegeven dat het meerpeil in de periode van 1 april tot 15 augustus niet langer dan maximaal twee weken op -0,10 m NAP mag worden gehandhaafd. Dit vanwege de toenemende kans dat nesten van groundbroeders en moerasbroedvogels wegspoelen. Als naar het oordeel van de waterbeheerder van het hoofdwatersysteem (in dit geval RWS-MNN) sprake is van extreme droogte, kan deze periode worden verlengd.

Sturingscriterium

Rijkswaterstaat heeft in samenwerking met regionale waterbeheerders sturingscriteria uitgewerkt ter ondersteuning van het besluit om opnieuw een buffervoorraad te creëren door het peil op te zetten naar -0,10 m NAP. Bij deze variabele peilcomponent gaat het om één sturingscriterium.

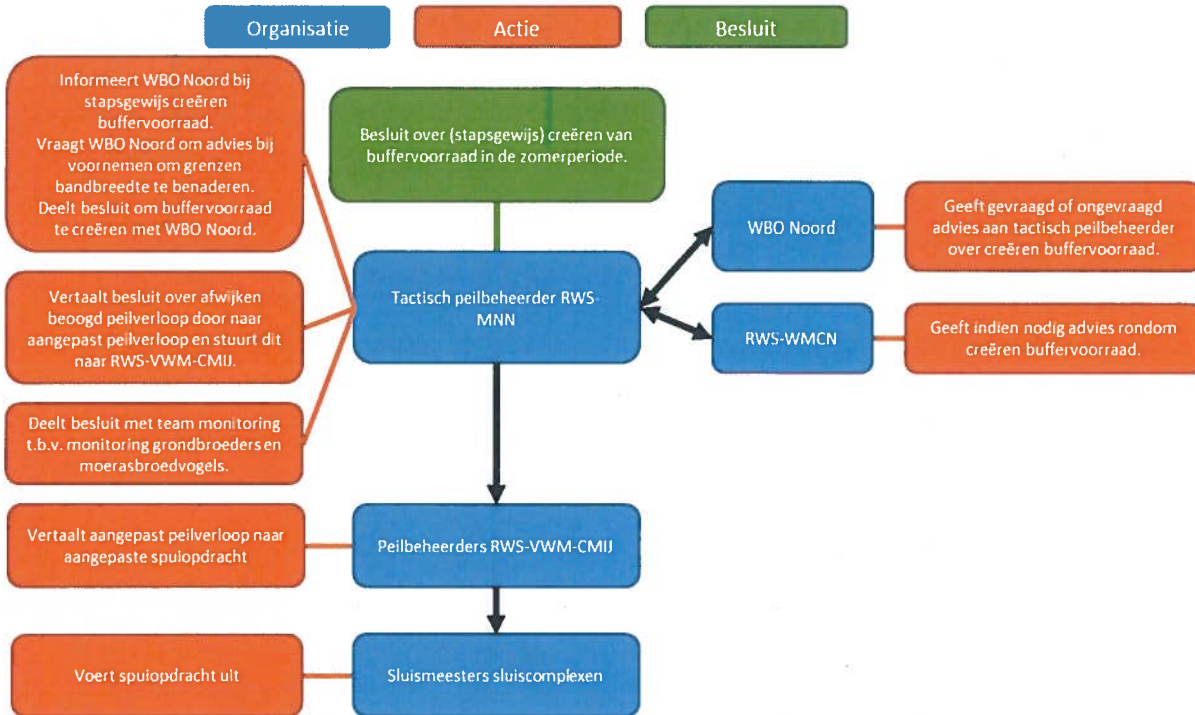
In geval van dreigende droogte is het van belang een buffervoorraad ter beschikking te hebben en het meerpeil op te zetten naar maximaal -0,10 m NAP. Het sturingscriterium voor deze variabele peilcomponent signaleert of er sprake is van een dreigende droogte. Op basis van de verwachtingen van wateraanvoer en watervraag krijgen tactisch peilbeheerder van RWS-MNN en WBO Noord tijdig een signaal, zodat (waar nodig) overleg en besluitvorming plaats kan vinden over de wenselijkheid om het meerpeil op tot maximaal -0,10 m NAP op te zetten. De tactisch peilbeheerder kan op basis van ervaring en verwachtingen zonder dat een signaal optreedt besluiten de meerpeilen in kleine stappen te verhogen en informeert in deze gevallen het WBO Noord.

Werkproces

Het werkproces is weergegeven in figuur 10. Wanneer de tactisch peilbeheerder voornemens is het meerpeil op te zetten, informeert deze het WBO Noord wanneer het gaat om het stapsgewijs opzetten van het meerpeil én als er nog geen sprake is van het opzetten tot -0,10 m NAP. Wanneer het voornemen is om tot -0,10 m NAP op te zetten en daarmee de grens van de bandbreedte te bereiken, vraagt de tactisch peilbeheerder het WBO Noord om advies. Het WBO Noord brengt advies uit aan de tactisch peilbeheerder, die vervolgens een besluit neemt over het daadwerkelijk afwijken van het normaal beoogd peilverloop.

Naast dat het WBO Noord advies geeft naar aanleiding van een adviesvraag van de tactisch peilbeheerder, kan het WBO Noord ook ongevraagd advies uitbrengen aan de tactisch peilbeheerder als vanuit het WBO Noord de wens bestaat om, gegeven de situatie, af te wijken van het beoogde peilverloop.

De tactisch peilbeheerder informeert het WBO Noord, de peilbeheerders van RWS-VWM-CMIJ en het team dat verantwoordelijk is voor de monitoring over het genomen besluit over het afwijken van het beoogd peilverloop.

Figuur 10: Werkproces variabele peilcomponent C – Creëren buffervoorraad

3.7 Variabele peilcomponent D – Inzetten buffervoorraad

Context

Tijdens de periode van 15 april tot eind september kan het meerpeil in het IJsselmeer en Markermeer (ongestuurd) dalen tot onder -0,20 m NAP; dit gebeurt onder invloed van een hoge watervraag en lage wateraanvoer. Wanneer het waterpeil onder de -0,30 m NAP dreigt te zakken, vindt een afweging plaats of de wateraanvoer naar de regio's rondom het IJsselmeergebied wordt verminderd.

Randvoorwaarden uit het peilbesluit

Voor het inzetten van de buffervoorraad zijn geen randvoorwaarden in het peilbesluit opgenomen. Wanneer het waterpeil onder de -0,30 m NAP dreigt te zakken, vindt een afweging plaats of de wateraanvoer naar de regio's rondom het IJsselmeergebied wordt verminderd.

Sturingscriterium

De inzet van de buffervoorraad vindt gestuurd of ongestuurd plaats, maar kent geen sturingscriterium. Inzet vindt plaats op basis van een hogere watervraag dan dat er wateraanbod is.

Werkproces

Wanneer het peil dreigt te zakken tot onder de -0,30 m NAP en besluiten moeten worden genomen over het verminderen van de wateraanvoer naar regio's, is in de praktijk de LCW opgeschaald en in werking. Overleg en advies vindt plaats door het Regionaal Droogte Overleg Noord (RDO Noord) en LCW. In het RDO Noord zijn minimaal dezelfde partijen vertegenwoordigd als in het WBO Noord.

Besluitvorming is afhankelijk van het opschalingsniveau waarin de organisaties zich bevinden en die zijn beschreven in het Landelijk Draaiboek Waterverdeling en Droogte. Hiermee vindt besluitvorming over het aanpassen van de waterverdeling plaats buiten de afbakening van dit protocol. Voor werkprocessen wordt dan ook naar het voorgenoemde draaiboek verwezen.

3.8 Variabele peilcomponent E – Langer vasthouden zomerpeil**Context**

In de periode van 15 augustus tot 31 augustus kan de tactisch peilbeheerder van RWS-MNN, alle belangen afwegend, besluiten de peilen op het IJsselmeer en Markermeer niet uit te laten zakken naar -0,30 m NAP wanneer sprake is van (extreme) droogte. In geval van dreigende en/of extreme droogte en/of verwachte negatieve effecten op de waterkwaliteit kan dan besloten worden om de meerpeilen langer op -0,20 m NAP te handhaven door de variabele peilcomponent 'langer vasthouden zomerpeil' in te zetten.

Randvoorwaarden uit het peilbesluit

In het peilbesluit is als randvoorwaarde opgenomen dat indien droogte of negatieve effecten van een hoge watertemperatuur worden verwacht, het meerpeil in deze periode niet verlaagd wordt, maar gehandhaafd blijft op -0,20 m NAP of weer teruggebracht naar -0,20 m NAP.

Sturingscriterium

Rijkswaterstaat heeft in samenwerking met regionale waterbeheerders sturingscriteria uitgewerkt ter ondersteuning van het besluit om het zomerpeil langer vast te houden. Bij deze variabele peilcomponent gaat het om één sturingscriterium.

In geval van dreigende droogte is het van belang om het meerpeil niet uit te laten zakken naar -0,30 m NAP, maar te handhaven op -0,20 m NAP of op te zetten naar maximaal -0,10 m NAP. Het sturingscriterium voor deze variabele peilcomponent signaleert of er sprake is van een dreigende droogte. Op basis van de verwachtingen van wateraanvoer en watervraag krijgen tactisch peilbeheerder van RWS-MNN en WBO Noord tijdig een signaal, zodat (waar nodig) overleg en besluitvorming plaats kan vinden over de wenselijkheid om het meerpeil op -0,20 m NAP te handhaven of tot maximaal -0,10 m NAP op te zetten. De tactisch peilbeheerder kan op basis van ervaring en verwachtingen zonder dat een signaal

optreedt besluiten de meerpeilen in kleine stappen te verhogen en informeert in deze gevallen het WBO Noord.

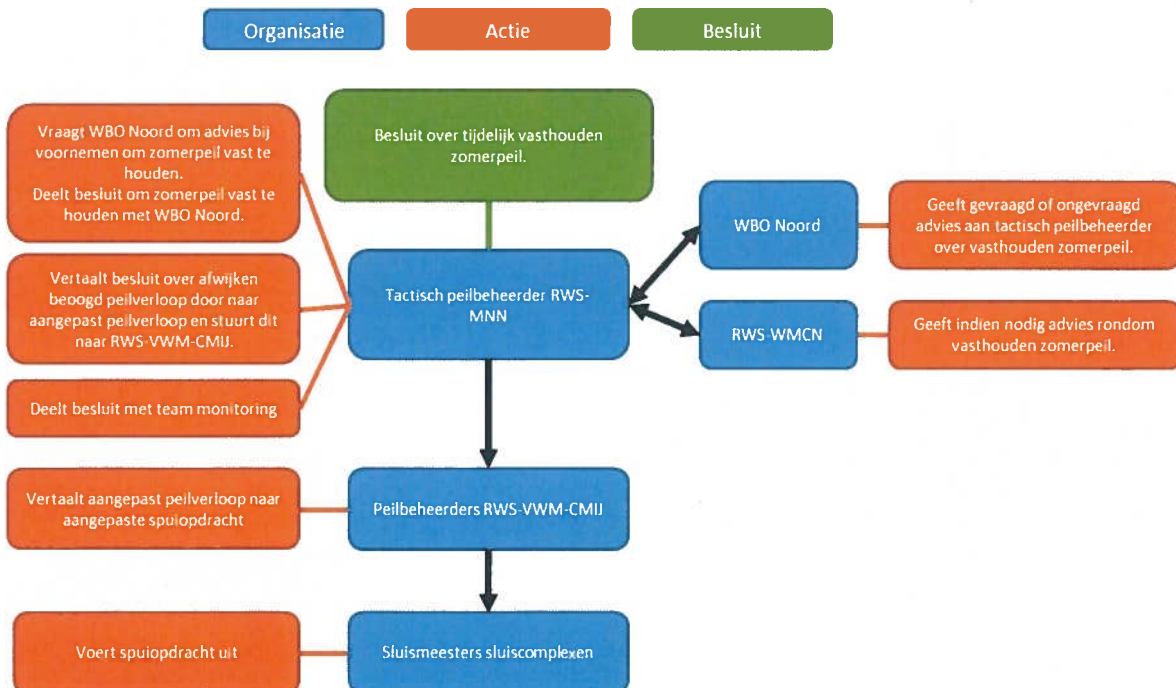
Naast dit sturingscriterium kunnen waterkwaliteitsaspecten aanleiding geven voor het niet uit laten zakken van het meerpeil in deze periode. Hiervoor zijn echter geen sturingscriteria opgesteld.

Werkproces

Het werkproces is weergegeven in figuur 11. De tactisch peilbeheerder vraagt het WBO Noord om advies over de wenselijkheid om het zomerpeil langer vast te houden. Daarbij kan de tactisch peilbeheerder aangeven dat hij in verband met een dreigende droogte en/of verwachtingen van negatieve waterkwaliteitseffecten voornemens is het meerpeil niet uit te laten zakken naar -0,30 m NAP, of voornemens is het meerpeil juist wel uit te laten zakken volgens het beoogde normale peilverloop. Het WBO Noord brengt advies uit aan de tactisch peilbeheerder, die vervolgens een besluit neemt over het daadwerkelijk afwijken van het normaal beoogd peilverloop.

Naast dat het WBO Noord advies geeft naar aanleiding van een adviesvraag van de tactisch peilbeheerder, kan het WBO Noord ook ongevroegd advies uitbrengen aan de tactisch peilbeheerder als vanuit het WBO Noord de wens bestaat om, gegeven de situatie, af te wijken van het beoogde peilverloop.

De tactisch peilbeheerder informeert het WBO Noord, de peilbeheerders van RWS-VWM-CMIJ en het team dat verantwoordelijk is voor de monitoring over het genomen besluit over het afwijken van het beoogd peilverloop.

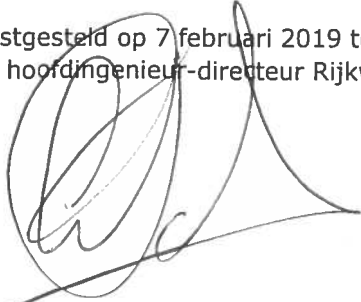

Figuur 11: Werkproces variabele peilcomponent E – langer vasthouden zomerpeil

Lijst van afkortingen

CMIJ	Centrale Meldpost IJsselmeergebied
IWP	Instrument voor het waterpeilbeheer; computersysteem van Rijkswaterstaat met overzicht over de actuele situatie en van de te verwachten aan- en afvoeren en waterstanden.
LCO	Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging
LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling
LHM	Landelijk hydrologisch model; dit model is gebaseerd op de data en software van het Nederland Hydrologisch Instrumentarium.
MKH1	Maatgevende Kruinhoogte: theoretische dijkhoogte waarbij 1 liter/seconde overslag plaatsvindt per strekkende meter dijk.
RDO	Regionaal Droogte Overleg Noord
VWM	Verkeer- en Watermanagement
WBO	Waterbeheerders Overleg

Vastgesteld op 7 februari 2019 te Lelystad
de hoofdingenieur-directeur Rijkwaterstaat Midden-Nederland

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Ir. L.P. Schouwstra

